امریکہ ءِ ڈنی پندل

لاطینی امریکہ ءُ کیریبین ءِ تہ ءَ امریکہ ءِ دزمانجنی ءُ وینزویلاءِ کیس

لٹریچر ڈیپارٹمنٹ بلوچ یکجہتی کمیٹی

بلوچ یکجہتی کمیٹی

امریکہ ءِ ڈنی پندل، لاطینی امریکہ ءُ کیریبین ءِ تہ ءَ امریکہ ءِ دزمانجنی ءُوینز ویلاءِ کیس

ڈنی جیڑہانی تہ ءَ امریکہ ءِ پندلانی بُند پتر بازمزن اِنت۔ اِشی ءِ تہ ءَ مزنیں جنگ (اولی ءُ دومی جہانی جنگ)، ملکانی سرءَ قبضہ (ویتنام)، ءُ ٹار گٹڈ فوجی آپریشن ھوار اَنت۔ اِشاں ابید امریکہ ءَ بازیں ایدگہ پندل ھم سازاِتگ ءُ دگہ باز جاگہ کہ آئلکانی ھکومتاں بدل کنگ ءُ سیاسی ربیدگانی سرءَ وتی سان دور داتگ۔ امریکی ڈنی پالیسی ءِ بُنھشت مونرو دبستان (Monroe Doctrine) 1823ءَ ایر کنگ بیتگ کہ اشی ءِ مول ءُ مراد امریکہ ءَ یورپی تاکت ءِ کم کنگ ءُ پداوتی پندلانی جواز ءَ پہ "ممکمی" ءِ نام ءَ کار مرز کنگ بیتگ۔ بیستمی کرن ءِ فوجی زور گیریاں بگر داں سرد جنگ ءِ پندل ءُ سی آئی اے وڑیں ایجنسیانی چیریں کاروائیاں امریکہ ءَ وتی ھمساھگ ءِ مُلکانی سرءَ وتی سان ءُ دزمانجنی کار مرز کرتگ کہ اشی ءِ آسرءَ ھکومت، دیمروئی ءُ دمگی ممکمی ءِ سرءَ بازیں سان کپتگ اَنت۔

لاطینی امریکہ ءُ کیریبین ءِ تہ ءَ امریکہ ءِ پندل:

نوزدہمی کرن ءِ گڈی سالاں چہ بگر داں روچ ءِ مرچی امریکہ ءَ اے دمگ ءَ ڈارکٹ اُرش، چیریں کاروائی، ھکومتانی بدلی ءُ روزیگی پابندیانی رنگ ءَ وتی کار کرتگ اَنت۔ اے کاروائیاں اسٹریٹجک نپ، امریکی روزیگی سیتانی پاسداری ءُ ھاس سرد جنگ ءِ وھدءَ لیکی جنگ ھوار بیتگ اَنت۔

امریکہءِ ھما سیں فوجی اُرش:

گریناڈا (Grenada)1983ءَ امریکی فوجءَ مارکسسٹ ھکومت ھلاس کت، آئیءِ منانک ھمیش بیت کہ امریکی پہ وتی مردمانی رکینگءَ اُرش کتگ۔

پاناما (Panama) 1989 آپریشن جسٹ کاز (Just Cause) ءِتہءَ جنرل مینوئل نوریگاءَ ھکومتءَ ھلاس کنتءُ یک نوکیں ھکومتے جوڑ کنت۔

سیاسیءُ چیریں کاروائی:

سرد جنگءِ وھدءَ امریکہءَ گواٹیمالا (Guatemala)(1954) ءُ چلی (1973) ءِتہءَ ھکومتانی ھلاپءَ سرکشیاں کمک کنت دانکہ چپیں جُنزءِ ھکومت ھلاس بہ بنت۔

روزیگی پابندیانی وسیلگءَ زوراکی:

بیستمی ءُ بیست ءُ یکمی کرنءَ امریکہءَ روزیگی پابندیءُ تجارتی پابندی وتی ناپسندیں ھکومتانی سرءَ پہ زوراکیءَ کار مرز کرتگ اَنت، کہ اشانی تہءَ کیوباءُ وینزویلا ھوار اَنت۔ اے پندلانی آسرگوں یکے دومیءَ چہ جتا اَنت۔ گریناڈا وڑیں اُرش زوت ھلاس بیتگ اَنت ءُ امریکہءِ بازیں وھدے ءَداں ادءَ ساڑی نہ بیتگ، بلے چیریں کاروائیانی وسیلگءَ ھکومتانی ھلاپءَ سرکشیاں ملکیِ سیاست ءُ جمعنندانی آجوئیءِ سرءَ بازیں سانے دور داتگ۔

وینزویلاءِ کسانیں پجار:

وینزویلا، کہ آئیءِ سرکاری نام بولیواری جمہوریت وینزویلا اِنت، گوریچانی زربار (Northern South) امریکہءِ بالائی کشکءَ کیریبینءِ تیابدپءَ ملکے زانگ بیت۔ اشیءِ روبرکتءَ کولمبیا، زِربارءَ برازیل، ءُاودرانکءَ گیانا آنت، ءُادءَ کیریبینءِ بازیں زروان ھم ھست آنت۔ آئیءِ بنجاہ (کیپیٹل) ءُ مستریں شہر کاراکاس (Caracas) اِنت۔ وینزویلا شاھگانیں زیدے (diverse landscape)ءِ واھند اِنت۔ اے گوں اینڈین (Andean) ءِ کوہ، گرمیں میدانی دگ (لانوس)(llanos) ، جنگل، ءُ کیریبینءِ تیاباں داریت، ءُ اے ملک اینجل آپشار (Angel Falls)ءِ لوگ ھم زانگ بیت کہ دنیاءِ مستریں آپشار اِنت۔ اے ملک وتی مزنیں کدرتی مادِن، ھاس تیل ءُ کدرتی گیسءِ سببءَ زانگ بیت، کہ دنیاءِ مستریں تیلءِ امباراں چہ لہتیں آئیءِ کرءَ اَنت۔ آئیءِ روزگار بازوھدءَ چہ تیل ءِ سرءَ بندوک بوتگ، کہ اشیءَ آئیءِ بندپترءُ سیاستءِ سرءَ باز سان دوردا تگ۔ وینزویلاءِ سرکاری زبان اسپانِش اِنت، ءُ آئیءِ آبادی کساس 34 داں 35 ملیون مردم انت۔ آیک وفاقی جمہوریتے، بلے گوشتگیں دھکاں چہ سیاسی تکانسری، مالی جیڑہ دیستگ۔

امریکہءُ وینزویلا: تیلءِ سیاست:

امریکہ ءُ وینزویلاءِ نیامءَ سیادی کرنےءَ چہ گیش انت کہ مدام تیلءِ چپ ءُ چا گردءَ چکر گ ءَانت۔ اے سیادی گوں ھمراھیءَ بندات بوتگ بلے 2026ءِ بندات ءَ گوں ترندیں پابندیءُ دژمنیءَ سر بوتگ۔

امریکہ ءُوینزویلاءِ بنداتی سیادی:(1800داں1910)

1835ءَامریکہ ءَاسپین ءَچہ وینزویلاءِ آجوئی ءَ منّاّت نوزدہمی کرن ءِ گیشتریں بہر ءَسیادی ءِدِلگوشی باز کم بوتگ، کاروبار بوتگ، بلے وینزویلا انچو اسٹرایجٹک ازرشتءِ واھند نہ بوتگ۔اے دور ءَامریکہ نہ بلکیں برطانیہ وینزویلاءِ مستریں روزیگی ھمراہ بوتگ۔ تیلءِ درگیجگ ءَ پیش، وینزویلا امریکہ ءِ ڈنی پالیسی ءَ ھچ ازرشت نہ داشتگ۔

تیلءِ درگیجگ ءُامریکہ ءِسان ءِ گیشی۔(1914–1945)

1915ء،اولی مزنیں تیلءِ ہند(زوماک1) (Zumaque I) درگیجگ بوت۔1920ءِ دھک ءَ وینزویلا دنیاءِ مستریں تیل برآمد کنوکیں ملک جوڑ بوت۔امریکی مستریں کمپنیاں،انچو شکہ اسٹینڈرڈ آئل (ایگزون)((Standard Oil (Exxon) ، گلف آئل(Gulf Oil) ، ءُ ٹیکساکو (Texaco)ءِمزنیں واکداری ءُ ٹھیکہ دست گپت انت ءُامریکہ مزنیں کچّے ءَ تیل برآمد کنت۔

سیاسی جاور:

اے وھد ءَ وینزویلاءَ جوان ویسینٹے گومز (Juan Vicente Gómez) ڈکٹیٹر شپ بیت۔ امریکہ ءَ آئی ءِ ڈکٹیٹر شپ ءِ پلامرزی ءَ کنت پرچا کہ امریکہ ءِ پائیدگ ءَ دیم ءَ برگ ءَ بیت۔ وینزویلا پہ امریکہ ءَ تیلءِ یک مُہکمیں بہرندگے جوڑبیت ءُامریکہ وینزویلاءِ ھاسیں روزیگی ھمراہ جوڑبیت۔

سرد جنگ، امریکہ ءُ وینزویلاءِ ھمراداری۔(1945–1970)

دومی جہانی جنگ ءَ پد، وینزویلا سرد جنگ ءَ امریکہ ءَ گوں یکجاہ انت ءُ کمیونزم ءِ ھلاپ ءَ امریکہ ءِ ھمراداری ءَ کنگ ءَ انت ءُ 1960 ءَ آاوپیک (OPEC) ءِ بنھشت ایر کنوکیں ملکاں چہ یکے زانگ بیت ءُ ھمے ملکانی ھمراہ ءَ اوپیک ءِ تہ ءَ امریکہ یک ھاموشے توارے زانگ بیت، اے دور امریکہ ءُ وینزویلاءِ سیادی ءِ جوانتریں وھد زانگ بیت۔ تیل ءِ راجینگ (Nationalization)1976 ءَ، وینزویلاءَ وتی تیل ءِ صنعت راجینتگ ءُ پی ڈی وی ایس اے (PDVSA) ءِ بنھشت ایر کنت۔ اے کار باز ترز کار ءُ شور ءُ سلاہاں گوں کنگ بیت ءُ امریکی کمپنیاں زرد یگ بنت اے کار ءَ سیادی ھراب نہ ترانت۔

پی ڈی وی ایس اے(Deep Energy Integration)

اے دھکاں، وینزویلا امریکہ ءِ سئے مستریں تیل دیوکاں چہ یکے بیت۔ پی ڈی وی ایس اے ءَ امریکہ ءِ تہ ءَ سٹگو (CITGO) بہاژرت، کہ اشی ءَ چہ وینزویلاءَ امریکہ ءِ تہ ءَ ریپایزری، پائپ لائن ءُ گیس اسٹیشن دست کپ انت، 90 ءِ دھک ءَ وینزویلا امریکہ ءِ نزیکتریں ھمراہ گشنگ بیت۔

ہیگو شاویز (Hugo Chávez) ءُ امریکہ ءِ سیادی ءِ ننگی ءِ بنگج(1999 - 2013)

شاویز ءِ لیکہ:

1998ءَ گچین بوتگیں ہیگو شاویز "بیستمی کرنءِ سوشلزم" ءُامریکہءِ زور گیریءِ ھلاسیءَ سہراکنت۔ آئیءَ تیلءِ کمائیءَ چہ کیوبا، ایران ءُروسءَ گوں امریکہءِ ھلاپءَ ھمسنتی جوڑ کرتگ۔ 2002ءَ یک فوجی سرکشی یے بیت، شاویزءِ ھکومتی ھلاس کنگ بیت، کہ شاویز آئیءِ بہتامءَ امریکہءِ سرءَ جنت، دوئیں ملکانی نیامءَ بیسہ ھلاس بیت۔

پابندی، پروش ءُدژمنی (2010چہ انوگءَ وھدءَ)

نکولاس مدورو (Nicolás Maduro) ءِ ھکومتءِ سرءَ امریکی پابندیءَ چہ تیلءِ پیداوار سک کم بیت۔ اشیءَ چہ پد امریکہءَ 2015ءَ چہ مردمانی سرءَءُ 2019ءَ پی ڈی وی ایس اےءِ سرءَ پابندی جنت۔ انوں وینزویلاءِ تیل امریکہءَ سک کم روگءَ انت ءُ ملکءِ گیشتریں ھمراہ چین، روس ءُ ایران انت۔ 2010ءِ وھدءَ امریکہءَ وینزویلاءِ سرکاری مردمانی ھلاپءَ پابندی گیش کرتگ اَنت ءُھاسکر 2019ءَ ریاستی تیلءِ کمپنی پی ڈی وی ایس اےءِ ھلاپءَ، کہ اشیءِ مول ءُمراد مادوروءِ ھکومتءِ مالی وسیلگاں کم کنگ ءُسیاسی بدلی ءُزورا کیءِ راہ گیشینگ بوتگ انت۔ تجزیہ کاراں اشاں روزیگی جنگءِ یک دروشمے گشتگ کہ اشیءِ سان لسمالوکءِ سرءَ باز کپتگ انت۔

فوجی کاروائی:

بازیں رپورٹانی تہءَ یک ھیالی دروشمے پیش کنگ بیتگ کہ امریکہءَ 2025-2026ءِ تہءَ وینزویلاءِ ھلاپءَ یک فوجی کاروائی یے کرتگ۔ اے رپورٹانی رِدءَ 3 جنوری 2026ءَ امریکہءَ "آپریشن ابسولیوٹ

ریزولو (Operation Absolute Resolve)"ءِ نام ءَ یک فوجی اُرشے کرتگ ءُ وینزویلاءِ صدر نکولس مادورو(Nicolás Maduro) ءُ آئی ءِ لوگبانک Cilia Flore ءَ دستگیر کرتگ۔ اے آپریشن ءِ جواز ءَ امریکہ ءَ مادوروءِ سرءَ منشیات ءِ بہتام جنگ۔ اے رپورٹانی تہ ءَ گشگ بیتگ کہ امریکی فوج ءَ وینزویلاءِ گوریچانی دنگ ءَ بمباری کرتگ ءُ مادوروءِ لوگ ءِ سرءَ اُرش کرتگ۔ دستگیری ءِ پدءَ مادوروءُ آئی ءِ لوگبانک ءَ نیویارک ءَ برتگ، اُودءَ آیانی سرءَ کیسے جنگ بوتگ۔ اے آپریشن ءِ آسرءَ تیل ءِ کاروبار ءِ سرءَ امریکی پابندی کم کنگ بوتگ اَنت۔ اے گپ ءَ چہ زانگ بیت کہ امریکہ ءِ ڈنی پالیسی ءِ تہ ءَ چوشیں کاروائیانی امکان ھست اِنت، ھاسکر وھدے کہ امریکی نپ ءُ سیتانی گپ بہ بیت۔ بیستمی کرن ءِ فوجی زور گیراں بگر داں سرد جنگ ءِ پندل ءُ سی آئی اے وڑیں ایجنسیانی چیریں کاروائیاں امریکہ ءَ وتی ھمساھگیں ئلکانی سرءَ وتی سان ءُ دزمانجنی کارمرز کرتگ کہ اشی ءِ آسرءَ ھکومت، دیمروئی ءُ دمگی مھکمی ءِ سرءَ بازیں سانے کپتگ اَنت۔

امریکی سرکار، وینزویلاءِ تیل ءِ منگ نامگ:

وینزویلاءِ تہ ءَ یک نوکیں سیاسی بدلی یے ءُ یک منگ نامگیں پد، وینزویلاءِ تیل پد امریکہ ءِ سرکاری لائسنس ءُ برآمدی منگ نامگانی چیر دستی ءَ امریکہ ءِ تیل پلگار کنوکیں کارجاہانی نیمگ ءَ روان دیگ بیگ ءَ انت۔ واشنگٹن ءَ تیل ءِ بہاءِ اولی 500 ملیون ڈالر ءِ کلیں کمائی وینزویلاءَ را پداداتگ انت۔ اے گامگیجے کہ وینزویلاءِ روزگار ءَ را آگیگ بہ کنت ءُ ھمے وھدءَ اے زر ءِ کارمرز کنگ ءِ رھبند ءَ امریکہ چاریت۔ امریکہ ءَ لائسنس

دَیگ ءَانت کہ کمپنیاناں اجازت رسیت کہ آ تیل زرت کن انت ءُامریکہ ءِ تہ ءَ وینزویلاءِ تیل ءَ بہا بہ کن اَنت ءُ پلگار بہ کن اَنت۔ لازمی چیزاں بہ دینت (diluent) (پیچ کنوکیں مواد وڑیں کہ گرانیں لس تیل ءَ برآمد کنگ ءِ لائک کنت)۔ آ ؤ کیں وھدءَ بوت کنت کہ وینزویلاءِ تہ ءَ اسل ڈرلنگ ءُ تیل (drilling/extraction) کشگ ءِ کاراں گیش بہ کن اَنت۔

امریکہ ءِ تیل پلگار کنوکیں کارجاہ (Refinery) ءُ وینزویلاءِ گرانیں لس تیل:

امریکہ ءِ تیل پلگار کنوکیں کارجاہ کو ھنیں وہداں چہ گرانیں، گیش بہابوکیں لس تیل ءَ راکار پیچ کنگ ءَ جوڑ کنگ بوتگ اَت، ھماڈولیں کہ وینزویلا پیداک کنت۔ 2019 ءَ پابندیانی پیسر ءَ گلف کوسٹ (Gulf Coast) ءِ تیل پلگار کنوکیں کارجاہ روچے کساس 800,000 بیرل وینزویلاءِ تیل ءَ کار مرز کنگ بوتگ اَنت پرچا اشانی مشنیری ھمے وڑیں تیل ءِ واستہ جوڑ کنگ بوتگ انت۔ امریکہ ءِ لہتیں مستریں تیل پلگار کنوکیں کارجاہ پداوینزویلاءِ لس تیل ءَ بہاز ورگ ءَ انت۔ ویلرو (Valero) ءَ آ ؤ کیں پراسسنگ ءِ واستہ وینزویلاءِ لس تیل ءِ بہاز ورگ ءِ جار جنگ۔ سِٹگو پٹرولیم (Citgo Petroleum) کہ گوشگیں وھداں چہ وینزویلاءَ گوں بندوک بوتگ، بازیں سال ءَ پد 2026 ءِ اولی بہر ءَ رَسگ ءَ گوں وینزویلاءِ لس تیل بہا کنگ ءَ بندات کنت۔ پِلپس 66 (Phillips 66)، کہ امریکہ ءِ یک مستریں تیل پلگار کنوکیں کارجاہ یے، آگشیت کہ اگاں مالی پائدگ بہ بیت، گڑا آوتی انو گیں کارجاہاں روچے کساس 250,000 بیرل وینزویلاءِ تیل ءَ پراسس کت کنت۔ تیل پلگار کنوکیں کارجاہ انوں پہ محدود کچ ءَ تیل

زورگءَانت۔ لہتیں تیل پلگار کنوکیں کارجاہ وینزویلاءِ تیلءِ مزنیں بہرءَ زورگءَ جود کنگءَانت پرچا کہ امریکہءِ تہءَ گرانیں لس تیلءِ لوٹ انگتءَ ودی بوگءَانت۔ تیل پلگار کنوکیں کارجاہءِ سامانی تہءَ اے ڈولءِ تیلءِ واستہ لہتیں بدلیءِ ضرورت بہ بیت۔ امریکی کمپنی انگتءَ وینزویلاءِ پیداوارءَ سرجمءَ کنٹرول کنگءَنہ انت، بلے امریکہ گیشتر رسائیءِ پچ کنگءِ نیمگءَ روگءَانت۔

وینزویلاءِ تیل امریکہءِ تیل پلگار کنوکیں کارجاہ(Refinery)واستہ ارزشت پرچہ داریت؟

وینزویلاءِ تیل "گران ءُ ترُپش" اِنت۔۔ مطلب اش کہ آئیءِ تہءَ ہلکین بہر کم ءُ سلپر گیش اِنت)— heavy and sour" — meaning low in lighter components and high in sulfur) بلے بازیں گلف کوسٹءِ تیل پلگار کنوکیں کارجاہ ھاس ہمے ڈولءِ تیلءِ واستہ جوڑ کنگ بوتگ اَنت، کہ اشاں مالی پائدگ دنت۔ امریکی تیل پلگار کنوکیں کارجاہ گوشتگیں سالاں ہلکین امریکی شیل تیلءِ نیمگءَ شتگ اَنت، بلے گرانیں لس تیلءِ رسگ انگتءَ ارزشت دارانت پرچا کہ اے ڈیزل ءُ پش کپتگیں چیزانی پیداوارءَ گیش کنت کہ آصنعت (industry) ءَ کارمرزبنت۔ امریکہءِ سرکارءَ بازیں سالءِ پابندیءَ پد وینزویلاءِ تیلءَ را امریکہءِ بازاراں رسگءِ واستہ کانودی راہ پدا پچ کرتگ اَنت۔

امریکہ ءِ تیل پلگار کنوکیں کار جاہ پداوینز ویلاءِ لس تیل ءَ زور گ ءَ بنا کرتگ، بلے کچ انگت ءَ ساری وڑ ءَ نہ انت ءُ اے بہاءُ تیل پلگار کنوکیں کار جاہ ءِ ضرورتانی سر ءَ بند وک اِنت۔ دراج وھد ءِ منصوبہانی تہ ءَ بوت کنت امریکہ ءِ وینز ویلاءِ تیل ءِ پیداوار ءِ تہ ءَ گیشتر ھواری بہ بیت۔